

# VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.  
Negyed évre 3 kor. Egy hónap 1 kor.  
Lekésztek, lapfók, közsegi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot  
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 3, a vasárnapiból 16 fillér.

Főmunkatárs:  
**dr. Matkovich Tivadar.**  
Felolvasó szerkesztő és lapfőtulajdonos:  
Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.  
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítatnak.

## Jobbra-balra.

A méltóságos és kegyelmes urakból álló ellenzék a képviselőház február 20-iki ülésén ismét fényes tanúbizonyságát adta magas műveltségének. Az egyik gróf képviselő ur például az erdélyi román betörés ötletéből azt mondotta, hogy máshol *börtönbe* vinnék a miniszterelnököket. Ezt azután egy nem gróf, de v. b. t. t. képviselő, hogy még *nagycbbat* mondjon, ázzal töltötte meg, hogy *kámpavasra való*. Egészen a falúvegi kurta korecsmába való stílus. Figyelmeztetjük azonban a jó urakat, hogy nem jó az ördögöt a falra festeni, mert megjelenik s azt viszi el, aki földidézte.

## Párhuzam.

Nagyszabású események évfordulóin ösztönszerűen szoktunk párhuzamot vonni a közt és az évforduló millióje között. Mentül nagyobb a távolság a két időpont között, annál több az ok és alkalom a párhuzamból kedvező avagy kedvezőtlen következtetéseket vonni le.

Egy életbevágó nagy közjogi alkotás félszázados-évfordulójának időpontjához érkezünk az idei esztendővel: Deák Ferenc nagy műve, a 67-es kiegyezés évfordulójához.

Természetes, hogy a gondolkodó elme összehasonlítást tesz az akkor és most között s bírálatot mond annak vagy ennek az időpontnak az előnyére s különösen arra, hogy vajjon az, amit a világraszóló kiegyezéssel annak alkotói megalapozni s felépíteni akartak, hasznos valósággá vált-e vagy sem?

Az összehasonlítás az 1867-iki és mostani állapotok között, nagyon helytelenül a politikai élet megnyilvánulásai és a politikában szereplő emberek egyéniségének összehasonlítására irányul. Helytelenül, mondjuk, mert a politikai élet mai jelenségei, ha az 1867-iktől eltérést mutatnak, annak olyan, a mi akaratunktól független körülmények és befolyások szolgálnak alapul, amelyek 1867-ben nem érvényesültek s ha érvényesültek volna, valószínűleg ugyanazokat az eredményeket hozták volna létre, mint most. De meg amaz időpontban egyetlen egy óriási domináló eszme uralta a magyar nemzet egész életműködését: az uralkodó és nemzete közötti béke helyreállítása s a kölcsönös szeretet és megbecsülés garanciáinak megtalálása, ami a szokásos közéleti küzdelmekre

fordított gondot, gondolatot, erélyt és tevékenységi hajlamot ugyszóivan teljesen abszorbeálta.

Már most aztán az, aki e kérdésben a bölcsék követ felfedezte s törekvéscit az óhajlva várt siker koronázta, s azok, akik neki e munkában segítségére voltak, azok mellán érdemelték ki a nagy nevet s honfitársaiknak osztatlan ragaszkodását, amelyet vitássá még az esetében sem tehet nekik senki, ha egyébként szellemi, hazafiai és erkölcsi kvalitás tekintetében nem állott és áll mögöttük.

Helyesen és igazságosan tehát csak az von párhuzamot a nemzet életének két korszakát képező időpont között, aki eme eminens körülményt méltatva teszi azt s mond bírálatot.

Az illető bírálatnak az eredménye pedig nem lehet olyan nagyon hátrányos a mai helyzet minősítésére. Mert a hibánk és akaratunk nélküli változott viszonyok között is a közélet mai vezériránya s ez irányt érvényesítő hazafiai és politikusai, nem kiesinyelhetők az 1867-iki nagy mű

alkotói mellett. Annálkevésbé, mert ezek ugyanazon az úton haladnak mint azok s azt a művet, amit azok megalapozták, tovább építik, fejlesztik esetleg szükséges korszerű módosításokkal, de mindenesetre annak a célnak a megközelítésével, amelyet az alkotók tűztek maguk elé. Nem is említve azt, hogy ez a háború s ennek a háborúnak lappangó előzményei, amelyek már évek óta meglertőzik a politikai élet levegőjét, az abban való szabad mozgathatást is már jó idővel előzőleg korlátozták.

Azért a helyes és igazságos bírálat nem mondhatja azt, hogy akkor Deák Ferenc, ma *csak* gróf Tisza István állanak a magyar vezető politika élén. Sőt az eme háborút megelőző alkotások, amelyek nélkül nemzetünk élete már por és hamu volna, — a háború folyamata alatti emberfeletti munkája s — hisszük az istent — a háború kedvező végeredménye meg fogja mutatni, hogy a csak szó helyett az *is* szót kell Tisza István neve elé alkalmaznunk.

# A háború.

## A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

### Hófer jelentése.

(Febr. 18.) Keleti harctér: Herestrautól északnyugatra az ellenség támadja állásainkat. Stanislaw, Zborov és Brzezani körül orosz földerítőket visszavertünk. — Olasz és délkeleti harctéren nincs lényeges esemény.

### Német jelentés.

(Febr. 18.) Nyugati harctér: Az Ancre partján erős tüzérvarc. Több helyen visszavertünk angol földerítő osztagokat: Miraumonttól pedig egy pergőtűzzel előkészített támadást. Az Aisne mentén és Champagneban francia előretörések kudarcot vallottak. Repülőink több ellenséges löszraktárt bombákkal légbe röpítettek s fontos telepekre bombákat dobtak.

### Wolff-ügynökség esti jelentése.

Az Ancrénál új gyalogsági harcok kezdődtek.

### Hófer jelentése.

(Febr. 19.) Keleti harctér: A tegnap említett herestraui támadások elanyhultak, mert mindenütt visszavertük az ellenséget. — Olasz és délkeleti harctér változatlan.

### Német jelentés.

(Febr. 19.) Nyugati harctér: Angol csapatokat, melyek Armentières, Lille, Labassé és Rausart mellett megkísérlették ár-

kainkba törni; részben tüzelésünkkel, részben közelharcban visszavertük. Miraumontnál 17-én megismételt angol támadás alkalmával 130 foglyot ejtettünk. Pistólé dőre visszavertük az angol támadást, Drestincourtánál 14 foglyot ejtettünk; a Champagneban, a Mosél partján és Bois de Pretreben tüzünk megakadályozta a támadások kifejlődését. Egy léghajónk sikerrel bombázta Boulogne várost és kikötőjét.

### Bolgár jelentés.

(Febr. 19.) Macedon front: A Doiran-tól északkeletre visszavertünk egy ellenséges századot. Az összes harcvezetésen légi tevékenység. Egy repülőgépet lelőtünk. — Román front: Szórványosan tüzérségi tevékenység.

(Febr. 19.) A berlini *Vorwärts* közli, hogy Legien, a németországi munkásszervezetek nagybizottságának elnöke és Gomperz az amerikai munkásszövetség elnöke között, a béke érdekében táviratváltás folyt. Gomperz táviratilag kérdést intézett Legienhez, vajjon nem hathatna-e oda a német kormánytól, hogy az Egyesült-Államokkal való szakítás s az azzal járó általános konfliktus megakadályoztassék? Mire Legien azt sürgönyözte vissza, hogy a német munkásszervezetek kezdetől fogva a béke érdekében fáradoztak. De miután az entente a becsületes békeajánlatot indokolatlanul visszautasította,

a német népet kiéhezteni akarja, nyíltan Németország megsemmisítésére tör, ez a háború kiélelését tette szükségessé. Minél fogva csak akkor járhatna közbe eredményre való kilátással, ha Amerika a népjog-ellenes kiéheztetési harc beszüntetésére bírja Angliát. Apellál az amerikai munkásságra, melynek mint a nemzetközi munkásság egy részének, az azonnali béke érdekében kell dolgozni.

#### Höfer jelentése.

(Febr. 20.) Keleti harctér: Lipnika Dolnától keletre az oroszok megszállottak egy aknafőlcserét, ellentámadással kiverették őket onnét. Brzesanytól délre visszavertünk egy támadási kísérletet. Volhyniában rohamcsapataink sikeres vállalkozásokat hajtottak végre. — Olasz harctér: Az olasz túrzérség ismét mozgolódnak kezdett. Járőrünk Asiago és Monte Zebio közötti vállalkozásaiban 32 foglyot hoztak be.

#### Német jelentés.

(Febr. 20.) Nyugati harctér: Kód miatt csak felderítő előretörések voltak lehetségesek, amelyek az ellenségnek baul sikerültek, több foglyot ejtettünk. — Macedon és román arcvonalon nincs nevezetes esemény.

### Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

## Országgyűlés.

A képviselőház febr. 20-iki ülésén az ellenzék tagjai által elkövetett házmagas (valóságos felhőkarcoló) otrombaságról, amelynek csak az ostobasága nagyobb, a „Jobbra-balra” rovatban emlékeztünk meg. Itt, a különben kevés érdeklődés között lefolyt gyűlésen, Iklódi Szabó Jánosnak, a közlekedésügyi alapos ismerőjének, a nagyvárosnyi kerület képviselőjének nagy tetszéssel fogadott, szép és okos beszédét kell megemlítenünk, aki lényegében a következőket mondta:

Az angol-teuton szívóssággal szemben küzd a német-teuton szívósság, és ha meg is vagyunk győzödve a háború győzelmes befejezéséről, a németesség és a mi stratiárai főlányunk ellenfeleinkkel szemben kétségtelen, el kell készülvén lennünk arra is, hogy a háború esetleg még hosszabb ideig eltart s e szerint is kell berendezkednünk. A hadsereg harcokésztségének állandó fentartása mellett nagy jelentősége van az élmezőnynek és a közlekedésnek. A közlekedés hiányait jórészt a centralizáció okozza. A budapesti rendező- és személypályaudvarok elégtelenek. Közlekedési politikánk ok nélkül mellőzi a viziutak fejlesztését. Ugyanaz a gondolat, amely a közlekedési hivatalt megteremtette, létesíthetne egy külön közlekedésügyi és közmunka-minisztériumot. Közlekedési hálózatunk kisebb javításai a háború alatt is megtörténhetnének. A hatvan—váci tranzverzális vonal, ha létesülne, a forgalmat lényegesen könnyítené.

A bajor Landtag elé törvényjavaslatot terjesztettek a Duna—Rajna csatorna létesítésére vonatkozólag. A Duna igen nagy forgalom eszközévé válik még akaratunk ellenére is, nekünk ezzel számolnunk kell, ha elmaradni nem akarunk. E forgalmat táplálni kell. A Dunán mindkét irányban uszó nyersanyag hatalmas forrása lehet az ország industrializálódásának. A forgalmat átkaroló állomások létesítésével javítaná, amelyek segítségével a jelenleg terhelt vasutak forgalmuk egy részét a viziutnak átadhatnák. Megállapítja, hogy a hajózásnak ez idő szerint a Tiszán sincsenek már lényeges akadályai. Szeged város fejlődése szempontjából is nagy jelentőségű volna a tiszai hajózás emelése. A többtermelés nagy tömegprodukciónak jelent, ezért is szaporítani kell a közlekedési vonalakat, növelni kell folyami hajóparkunkat. A kormány rendkívüli munkásságának igen sok gyakorlati eredménye volt.

## Nemzetközi Halottszállítási Iroda

Budapest, VI., Andrassy-út 11.

Telefon 167—30.

Exhumál gyorsan és olcsón.

Minden felvilágosítást készséggel ad.

A Török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

## Hírek.

### — Békefi Remig kitüntetése.

Békefi Remiget, a jeles és tudós zirczi apátot a király öfelsége kinevezte öt évre a Múzeumok és Könyvtárak Országos főfelügyelőjévé. A megérdemelt kinevezés elnyerése alkalmából a jeles főpapot számosan üdvözölték tisztelői közül.

— A veszprémi püspökség. Sok szóbeszéd tárgyat képezi most a veszprémi püspöki stallum betöltése. Hir szerint Csernoch János és a kultuszminister erre vonatkozó megheszéleseinak az lenne az eredménye, hogy veszprémi püspökké gróf Mikes János szombathelyi püspök, ennek helyébe szombathelyi püspökké pedig herceg Hohenlohe János nagyszombati plebánus lenne kinevezve.

— Katonai kitüntetések. Öfelsége a király háziereideink körében adományozni méltóztatott a hadidíszítményes III. osztályú katonai érdemkeresztet Uzsoki Rónay-Horváth Jenő egy. gyalogdandárparancsnokságnál beosztott, a 7. honv. huszárezredbeli létszám feletti vezérkari századosnak, Uhlig László a 7. (41) tábori ágyuzezrednél beosztott csendőrfőhadnagynak, az elhalt dr. Szabady Géza 31. népf. gyalogezredbeli hadnagynak, dr. Pogány Béla a 307. honv. gy. ezrednél beosztott 31. honv. gy. ezredbeli tart. főorvosnak, az elesett Glatz Dezső, a 7. (41) honv. tábori á. e.-beli tart. hadnagynak: a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján Kustos Jenő egy honv. hadosztály lövészerterületénél beosztott 7. h. t. á. e.-beli tart. állatorvosnak; elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicséző elismerés ujra tudtul adassék Herzegh Géza 31. honv. gy. ezredbeli századosnak, Gosztönyi Sándor 7. (41) honv. t. á. e.-beli főhadnagynak, Neuhauser Károly 7. (41) h. t. á. e. főhadnagynak, Strobl Pál 31. h. gy. e.-beli hadnagynak; hogy a legfelsőbb dicséző elismerés tudtul adassék Nemsur-Lajos a 31. népf. gy. ezrednél beosztott szolgálaton kívüli viszonybeli főhadnagynak; Fürst Nándor egy honv. tábori tüzérdandárnál beosztott 7. h. t. á. e.-beli tart. főhadnagynak.

— Katonai kinevezések. Öfelsége a király legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott Földes Géza és Valgóczy Imre a 31. népf. parancsnokság nyilvántartásában álló népfőlkelésre kötelezett polgári állatorvosokat népfőlkelő állatorvosokká.

— A Városi Párt ülést tartott hétfőn este a Koronában, amelyen a tegnapi városi tisztújítást készítették elő. Az ülésnek — úgy hírlík — legnevezetesebb része volt dr. Rosenberg Jenő v. főorvosnak a polgármester érdemeit méltató fulmináns beszéde.

— Adományok. A Gyermekekvédelmi Liga veszprémi hadiárvaháza javára ujabban adakoztak: Lonkay Arminné 5000 kor., Hunkár Dénesné és iklódi Szabó Jánosné 100--100 kor. Angol-Osztrák bank 40 kor., Schamsula Rezsóné 30 kor., Várpalotai Takarékpénztár 20 kor.

— Jótékonycélu előadás. A pápai ref. nőnevelő-intézet a „Hadiárvák ösztöndíj” alapja javára 1917. évi március hó 3. és 4-én jótékonycélu előadást rendez.

— Tisztújítás Veszprém városánál. Lapzártakor értesültünk, hogy ma, febr. 21-én délután 3 órakor Veszprém városnál megtartott tisztújító közgyűlésen a konkurrens nélküli pályázott, s a délelőlt megtartott kandidáló értekezleten is egyedül jelölt régi városi tisztviselő egyhangú lelkesedéssel újból megválasztottak. — Részletes tudósítást legközelebb hozunk.

— Tanoncotthon. A veszprémi Ipar-Testületnek egy küldöttsége jelent meg a napokban Próder István elnök vezetése alatt dr. Komjáthy László Veszprém város polgármesterénél és egy memorandumot adott át neki egy iparostanonciskola felállítására érdekében. A polgármester megígérte, hogy az ügyet a legnagyobb jóakarattal fogja tanulmány tárgyává tenni.

— Választók írás-olvasási vizsgája Pápan. E hó 15-én lett volna a vizsga. Nem jelentkezett senki. Vagy nagyon sok a kvalifikált választó, vagy kevés az érdeklődés.

### — Szükségpótló királyi intézkedés.

Miután általános volt a jogosult panasz az iránt, hogy a városok polgárai szén és fafuvarozásra nem kapnak fogatokat, Öfelsége a király elrendelte, hogy e célra katonai fuvarokat adjanak. Veszprémben 15 honvédtüzér fogat áll e célra rendelkezésre, amelyek első sorban azt a több ezer korona értékű tüzfát hordják meg Herendről, amit a város ajándékoz az elesettek és hadhivonultak szegény családjainak. Ezután jönnek az intézetek és magánosok. A fuvardíj métermézánkint 90 fillér.

### — Gazdasági bizottsági ülés. A tör-

vényhatósági gazdasági intéző bizottság — a mint előre jeleztük — f. hó 19-én d. e. ülésezett a megyeházán dr. Vághelyi Kálmán alispán elnöklése alatt, amelynek eredményeképp a következőket közölhetjük. Az Orsz. Közlekedésügyi Hivatal elnökének rendeletére a gazd. szükségletek és az állatok takarmányozása címén meghagyott gabonakészletek, főleg a nagyobb gazdaságokban revízió alá kerülnek. És pedig a bizottság véleményének meghallgatása után úgy határozott az alispán, hogy a revízió minden 200 kat. holdnál nagyobb gazdaságban fog megejtetni s ennek alapján az fogja képezni, hogy a 26552—1916. sz. alispáni rendelettel megállapított s a haszonállatok takarmányozására visszatartható abrak és tavaszi vetőmagmennyiségek bizonyos mértékben leszállíttatnak. A leszállításról az alispán rövid időn belül rendelettel fog intézkedni s az különösen a tavaszi vetőmagnál lesz jelentékenyebb. A kat. holdankint megállapított mennyiség ugyanis tavaszi buzánál 130 kilogrammról 110 kilogrammra, árpanál 110 ról 100-ra, zabnál 120-ról 100-ra, szemes tengeri termelésnél 30-ról 20-ra, takarmánytengeri (csalamádé) termelésnél 140-ról 120-ra lesz előreláthatólag leszállítva. Ezenkívül a késői tavaszra való tekintettel javasolni fogja az alispán a tavaszibuza vetésének mellőzését, ami helyett az érdekelteknek kat. holdanként 110 kgr. árpavetőmagot fog kieszközölni. A megmaradó tavaszibuza vetőmagot a készletulajdonosoktól a Haditermény r. t. fogja maximális áron be-

váltani. — Tárgyalta a bizottság a tavaszi és őszi mezőgazdasági munkálatok biztosításának ügyét is. E tárgyban a tavalyi körrendeleteihez hasonló szellemben fog kibocsátani egy körrendeletet az alispán az alantoközög. hatóságokhoz és városi és községi gazd. intéző bizottságok elnökeihez, amely szerint a rendes körülmények között is aratással és csépléssel foglalkozó munkások kötelezettek, hogy ilyen munkákra f. év április 1-ig leszerződjenek. Akik ez idő alatt ily munkát nem vállalnak, községenként összeíratnak és a szükséghez képest hatósági uton fognak kirendeltetni.

— **A szénmegtakarítás érdekében.** A szénmegtakarítás érdekében Budapesten minden színházat, mozi- és effélé vállalatot kormányrendelet folytán zárva kell tartani. A vidéken ez irányban még nincs rendelkezés. Pro és kontra hallottunk véleményt emez intézkedés eredményéről. Mi egyelőre azt mondjuk: *a próba választja el!* Mert ez gyakorlati kérdés, amit nem lehet elméleti alapon, harmadfokú egyenlettel megfejteni.

— **Követendő példa.** Pápa város tanácsa, a nyomasztó munkáshányon segítő, átírt a városban állomáshoz 7. honvéd huszárezred parancsnoksághoz, kérvén, hogy sürgős városi munkák elvégzésére bizonyos számú katonát vezényeljen ki, akiknek a szokásos napi munkadíját megfizetni a város. A megkeresés eredményéről még nem tudunk. Ám ha lesz sikere, bizonyára más városban is utánozni fogják Pápa város példáját.

— **Az ásványolajtermékek „Árpótlék-táblázat”-ának megváltoztatása.** A min. kir. miniszterium 504/1917. M. E. rendeletével megváltoztatta az ásványolajak „Árpótlék-táblázat”-át, melynek Veszprémjegyre szóló része a következő: Bakonybánk 6.12 korona, Balatonfőkajár 6.68 K, Deveszer 6.60 K, Hajmáskér 6.37 K, Lepsény 6.42 korona, Mezőkomárom-Városhidvég 5.49 K, Pápa 6.08 K, Siófok 6.64 K, Várpalota 6.28 K, Veszprém 6.61 K, Zirc 6.47 K.

— **A kávéárak.** Veszprém város polgármestere közlésezi, hogy a jelenlegi legmagasabb kávéárak folyó évi március 15-ig maradnak érvényben.

— **A veszprémi orsz. képv. választók vizsgálja.** A helyettes polgármester közölte, hogy az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. évi XIV. t.-c. választói jogosultság feltételeit különbözően állapítja meg a szerint, amint valaki irni-olvasni nem tud, vagy irni és olvasni tud, azonban az elemi népiskola VI. osztályát, vagy ezzel a választói jogosultság szempontjából legalább egyenlő értékű más iskolai osztály vagy más tanfolyamokat sikeresen elvégezte, vagy végül, ha ezen osztályokat elvégezte és erről iskolai bizonyítvánnyal is rendelkezik. Attól, aki irni és olvasni nem tud, a választói jogosultsághoz különös nélkül az kívánatik, hogy akár egy adónévből, akár külön több adónévből együttvéve legalább 40 korona egyenes állami adóval legyen megróva. Ezzel szemben attól, aki irni és olvasni tud, a törvény sokkal kevesebb adónak fizetését kívánja és adófizetés nélkül is választói jogosultságot biztosít a törvény 6. §-ának 3. 4. és 5. pontjában felsorolt férfi egyének számára. Minden irni-olvasni tudó polgár számára fontos tehát, hogy igazolni tudja írás- és olvasásban való jártasságát, ha nem járt elég iskolát, vagy ha járt is, de nincs róla bizonyítványa. Hogy a polgárok irni-olvasni tudásukat igazolhassák, a város hatóságánál állandó bizottságok állítottak fel, amelyek előtt az írás- és olvasásban való jártasságot igazolni és igazolásról bizonyítványt lehet szerezni. Ezen vizsgálatok Veszprém városban a folyó évben február hó 22. és 23. napjain fognak megtartatni a polgármesteri hivatalban és mindenkor d. e. 9 órakor kezdődnek. Aki a vizsgálaton részt kíván venni, a vizsgálatra

a polgármesteri hivatalban személyesen vagy levél útján, a vizsgálat megkezdése napjáig jelentkezhetik. Vizsgálatra bocsájtható a férfinemhez tartozó minden magyar állampolgár, aki 24. életévét betöltötte. A vizsga teljesen ingyenes.

— **Nemzetközi Halottszállítási Iroda** Budapest, VI., Andrásy-ut 11. — Exhumál gyorsan és olcsón. — Minden felvilágosítást készséggel ad.

— **A vasúti forgalom és a postai csomagforgalom korlátozása.** A vasúti forgalom e hó 12-től kezdve, a postai csomagforgalom pedig e hó 13-tól kezdve a következő korlátozásokat szenved:

A Máv. minket érdeklő fővonalain a tranzit-forgalomra csak a következő vonatok állanak rendelkezésre: Budapest keleti p. u.—Bruck—Királyhida—Bécs: az 1. és 4. számú gyorsvonatok, a 8., 12., 11. és 9. számú személyvonatok; Budapest keleti p. u.—Győr—Fehring: az 1308. és 1309. sz. személyvonatok. — A helyi forgalom Pápa között a régi maradt, kivéve, hogy Csorna felé csak reggel 5 óra 25 perckor érkezik vonat.

A postán február hó 13-tól Ausztriába és Boszniába csak szükséges csomagok (élesztőt, készpénzt tartalmazó) adhatók fel. Budapestre és Magyarországi területén fekvő helyekre szükséges csomagokon kívül még élelmiszert tartalmazó csomagok is feladhatók. Más tartalommal bíró csomagok csak a soproni, pécsi és pozsonyi postaigazgatóságok kerületében fekvő helyekre és Esztergom vármegyébe adhatók fel. Hadifogyókkal és internáltakkal való csomagforgalom változatlan marad. Tábortól postai csomagok e hó 19-től feladhatók.

— **A sertés- és készítmények ára.** Közöltük legutóbb, hogy vármegyénk alispánja febr. 1-től kezdődőleg rendeleteileg állapította meg a sertés- és készítmények árait s ösmertettük ez áratok Veszprém városát illetőleg a kiskereskedelmi forgalomban. Ugyancsak kiskereskedelmi forgalomban leendő eladásnál a megállapított árak Pápa városára nézve a következők:

I. rendű sertés (comb, pecsenye, karaj) 7 K 60 f, II. rendű sertés 7 K 20 f, füstölt hús 10 K, friss szalonna, bőrrrel 9 K 20 f, friss szalonna, bőr nélkül 9 K 60 f, friss hasaszalonna 7 K 60 f, szalonna, füstölt 11 K, szalonna, sózott — K, szalonna, paprikás 11 K, szalonna, főzött 11 K, olvasztott disznósír 9 K, hárj és egyéb olvasztatlan nyers disznósír 9 K, bélzsír 6 K 40 f, sonka, nyers 10 K, főzött sonka 14 K, füstölt sonka 12 K, hurka 4.60 K, május 5 K, közönséges disznósajt 6 K, finomabb disznósajt (felerésben husból és bőrből) 8 K, tőpörtyű 7 K, tudd, sziv, nyelv 5 K, máj 4 K, egy sertés vese-velője 1.60 K.

A fentebbi árak arányában állapítottak meg az áratok a járasokra vonatkozólag is, ahol természetesen azok alacsonyabbak. Ugyancsak alacsonyabbak az árak a termelő és viszonteladói közötti forgalomban. — Ezenkívül megállapította még az alispán a városok és járasok területére az élő és leölt nehezebb és könnyebb súlyú sertéseknek az árait is.

— **Les extrêmes e touchent.** Az ellentétek vonzzák egymást. Most, amikor tízmilliókra megy azoknak a száma, akiknek élete fonalt a rettenetes öldöklő háború gyilkos párkái idő előtt szeltek ketté, talán visszás hatást is kelt, hogy az élőlények életkoráról szóló tudományos megfigyelésekről írjunk. Talán nem vétünk azért a jóízű ellen, ha a tanulságos és érdekes adatokat röviden leközöljük. Éme megfigyelések szerint százezer olyan ember közül, aki 25 éves korában teljesen egészséges volt, 40 ezer éri el a 70-ik, 12 ezer a 80-ik, 140 a 90-ik, 5 a 98-ik, 2 a 99-ik s 1 ember a 100-ik esztendő. Az újszülötteknek negyedrésze élete első évében elhal s 25 év után felénél

több elpusztul. Az átlagos életkorokból azt következtetik, hogy aki 25 éves korában egészséges, még 38 évet; aki 30 éves korában egészséges, még 34-et; aki 40 éves korában egészséges, még 26-ot; aki 50 éves korában egészséges, még 13-at, aki 70 éves korában egészséges, még 8-at, a 80 éves 4-et, a 90 éves 2-öt remélhet, a 100 évesnek csak hónapjai vannak hátra. — Az állatok közül az elefánt 150—200, a szamár 106, a bálna 100, a ló, medve 40—60, a kutya, macska, oroszlán 35—40, a szarvasmarha, sertés 20—25, az egér 6 évig él. A madarak közül a hatygy 300, a sólyom 164, a keselyű 118, a sas 104, a hollók, papagályok, ludak átlag 100, a gólya 70, a bagoly 68—100, a tyúk 15—20, a galamb 10 évig élnek. Van olyan teknősbéka, mely 150 éve él fogságban, holott már 300 éves. A városbéka is eléli 40 évig. A tengeri kagylók 60—100, az édesvizek 12—14, a csigák 2—10, a rovarok 2—10, a rák 20 évig is élnek. — A növényvilágból a sárkányfa korát 5—6000 évre, a tiszafát, ciprusot s mammutfenyőt 3—4000-re, a tölgy, gesztenye, cédrus életét 2000 évre becsülik. A libanoni cédrusfák már Krisztus születésekor is ott állottak. A lucfenyő 1200, a hárs 1000, a vörösfenyő 600, a nyárfa 500, a bükk, szil, kóris 300 évig is él.

— **Ellenséges alattvalók szabaddalombelentései.** Érdekes, hogy noha a szabaddalombelentés védelmének rendszere az ellenséges államok között, elsősorban az angolok példája következtében, csütörtököt mondott: az ellenséges államok alattvalói a háború ellenére tovább is bejelentik szabaddalombelentéseiket a középponti államok szabaddalombelentésénél. Különösen az angol feltalálók túrelmetlenek és jogaik biztosításával a békekötésig sem akarnak várni. Az osztrák szabaddalombelentéséig eddig bejelentettek: 136 angol szabaddalombelentést 1915-re, 115-öt 1916-ra, 63 francia szabaddalombelentést 1915-re, 34-et 1916-ra, 44 olasz szabaddalombelentést 1915-re (ebből 16-ot az olasz hadüzenet után), 15-öt 1916-ra, 8 belga szabaddalombelentést 1915-re, 10-et 1916-ra, 3 román szabaddalombelentést 1915-re és 7-et 1916-ra (ebből 2-öt a hadüzenet után), 2 orosz szabaddalombelentést 1915-re és 3-at 1916-ra. Még Japánból is bejelentettek egy szabaddalombelentést 1915-re. Az új lengyel állam területéről felállítására óta 4 szabaddalombelentés történt. A magyar szabaddalombelentés bejelentettek: Angliából 55 szabaddalombelentést 1915-ben, 45-öt 1916-ban, Franciaországból 30-at és 21-et, Olaszországból 16-ot és 9-et, Belgiából 5-öt és kettőt. A császári német szabaddalombelentés Berlinben bejelentettek: Angliából 353 szabaddalombelentést 1915-re és 289 szabaddalombelentést 1916-ra, Franciaországból 81 és 49, Olaszországból 102 és 84, Oroszországból 9 és 10 szabaddalombelentést. Ugy látszik tehát, hogy nevezetesen az angol feltalálók mégis csak biznak a középponti hatalmak jövődjé fejlődésében és a párisi konferencia ellenére sem akarnak lemondani a német piacról.

— **A Társaság.** Lónyay Elemér hercegről ír a „Társaság” e heti száma vezetőcikkét s a rangemelés aktualitásából ismerteti a Lónyay-nemzetség történetét is. A szépirodalmi részben „Szászország” címmel Lázár István kezd hosszabb ebeszelést, mely a honfoglalás idejéből meríti érdekes tárgyát. Novellát Somlay Károly írt, művészeti cikket Hornyay Ödön adott. A társaság rovat bő és változatos, mint mindig, az illusztrációk szépek és érdekesek, a címdalokat Lónyay Elemér herceg arcképe díszíti Heim professzor művészeti rajzában. A Társaság előfizetési ára egész évre 28 K, félévre 14 K, negyedévre 7 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Reáltanoda-utca 18.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap február 18-iki száma sok szép képet közöl különböző harctereinkről, az Adriáról. A mostani nagy téli hideg képeit is megtalálhatni. Megvannak a Kisfaludy-Társaság új tagjainak arcképei s annak az üdvözölő iratnak a másolata, melyet a Társaság Arany-ünnepéről

Lévay Józsefnek küldtek. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Sajó Sándor pályanyertes verse, Szöllősi Zsigmond tárcája, Braun Lily regénye. Egyéb közlemények: cikk a hajóúriásokról s a rendes heti rovatok: A háború napjai. Irodalom és művészet. Sakkjáték, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre *öt korona*, a Világkrónikával együtt *hat korona*. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb lap a magyar nép számára, fél évre *két korona 40 fillér*.

— Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet. A patkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Dr. Raebkger újabban megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratin”-nal, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a

földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin” vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.



**KURTZ, GYULA**  
VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt  
zongora, pianino, harmonium  
és cimbalom raktára.

Kölcsönzések, javítás- és  
hangolások helyben és  
vidéken is teljesíttetnek,  
Avult hangszerek njakért becseréltetnek.

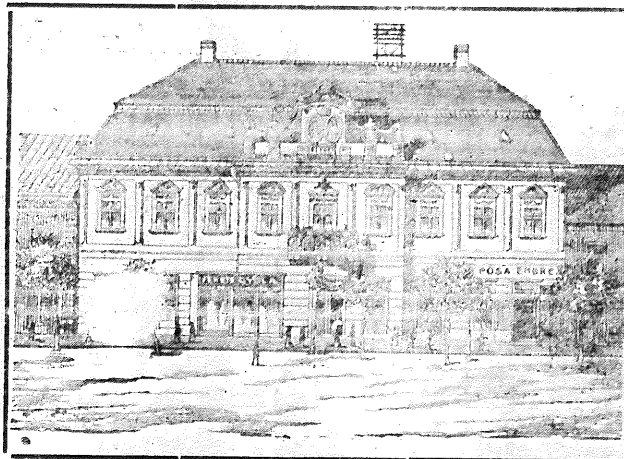
# Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat



izlésesen

és

jutányosan

készít

**PÓSA ENDRE** könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.